

● За результатами роботи у 2022-му

У Департаменті охорони здоров'я підбили підсумки роботи галузі у воєнний час

Департамент впродовж 2022 року реалізовував державну політику в галузі охорони здоров'я. Так, основними пріоритетами були: організація роботи закладів охорони здоров'я в умовах війни, реалізації реформи галузі охорони здоров'я, впровадження нових електронних сервісів, реалізація основної організаційно-методичної функції департаменту, робота служби екстреної медичної допомоги у військовий час, розвиток служби материнства і дитинства, управління якістю, післядипломна освіта, профілактична робота, фінансова підтримка галузі та безпека ЗОЗ.

«Приємно, що наші медичні установи прогресують. Треба продовжувати йти вперед і зростати. За останні три роки цьогоріч ріст коштів є колосальний. Обласний бюджет просто не шкодував коштів на медицину. Я задоволений злагодженою роботою медичних працівників та департаменту, це – синергія.

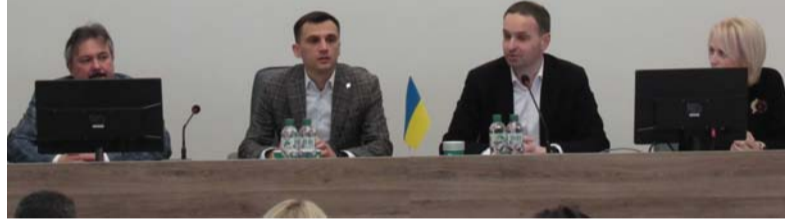
Область має надзвичайний кадровий потенціал. Ми горді з того, що всі стояли і стоять, і точно будуть стояти, як військові, так і медики, щоб рятувати життя. За свою важку та самовіддану працю департамент отримує 5 балів з 5. Ви, медики, фантастичні та круті, а кожна ваша установа унікальна. Я пишаюся медичною галуззю Львівщини. Величезне дякую усім за роботу!

На 2023 рік ми від вас очікуємо комплексних системних рішень і проєктів, а ми цьому тільки сприятимемо. Хочу також відзначити роботу директора департаменту охорони здоров'я Ореста Чемериса і його команди. Це люди, які роблять все, що від них залежить, і навіть більше», – повідомив Іван Собко, заступник голови Львівської ОВА.

«Цього року робота департаменту була особливою. Адже і час зараз особливий і важкий. Тому департамент виконував,

ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
Львівська обласна державна адміністрація

окрім своїх буденних функцій, ще й невластиві йому нові функції, а саме, допомога військовим та військовим медикам. Зокрема, у цивільних закладах охорони здоров'я надано медичну допомогу для 10 542 військовослужбовців.

Для нас важливо, що саме на Львівщині відкриті перші клініки реабілітації. Це Клініка із протезування, реконструкції та лікування ПТСД «Superhumans» на базі Львівського обласного госпіталю ветеранів війн та репресованих ім. Ю. Липи та Національний центр реабілітації «НЕЗЛАМНІ» («Unbroken Ukraine») на базі Першого медичного об'єднання міста Львова.

Також в області була організована потужна робота з медичної евакуації. Так, стаціонарну допомогу отримали – 35 649 внутрішньо переміщених осіб, амбулаторну допомогу – 284 373. Кожен з вас зробив все необхідне на своєму місці. Дякую, що працюєте наполегливо та наближаєте нашу

перемогу», – зазначив директор департаменту охорони здоров'я Орест Чемерис.

В області було організовано роботу мобільних госпіталів, таких як Польовий госпіталь «Сумка Самарянина» – 3697 пацієнтів проліковано, Ізраїльський польовий госпіталь – 6005 пацієнтів проліковано, Нідерландський польовий госпіталь 1564 пацієнти проліковано. Серед досягнень це чітка організація роботи медичного гуманітарного хабу та визначення точок видачі гуманітарних ліків.

Окрім того, служба екстреної медичної допомоги здійснила велику кількість евакуацій за кордон. Загалом відправлено на лікування за кордон 757 військовослужбовців та 289 внутрішньо переміщених осіб отримали лікування за кордоном у 29 країнах світу, закладами охорони здоров'я Львівщини було направлено 552 дітей на закордонне лікування.

В області активно розвивається напрямок материнства і дитинства. Так, це відкриття відділення медичної реабілітації передчасно народжених та малих дітей, відкриття Неонатального скринінгу, Банку грудного молока та відкриття кабінету діагностики патології молочних залоз у Львівському обласному клінічному перинатальному центрі.

У Західноукраїнському спеціалізованому дитячому медичному центрі створено клініку дитячої онкології та трансплантації кісткового мозку, впроваджено лікування дітей з спінально м'язевою атрофією (СМА) лікарським препаратом «Springaza», успішно проведено 3 трансплантації кісткового мозку та 7 трансплантацій нирок.

У Львівській Обласній Клінічній Лікарні створено банк грудного молока.

Головним пріоритетом лишається створення спроможної мережі закладів охорони здоров'я, їх розвиток згідно з сучасними підходами до формування госпітальних округів для забезпечення населення ефективним і доступним медичним обслуговуванням та відбудови зруйнованих закладів охорони здоров'я в результаті збройної агресії РФ.

Під час підсумкової наради Тетяна Кудик, директор Західного міжрегіонального департаменту НСЗУ окреслила основні моменти роботи у 2022 році та нові напрямки у 2023 році.

● Працюємо задля Перемоги!

Вчена рада ЛНМУ імені Данила Галицького та Департамент охорони здоров'я ЛОВА провели спільне засідання

28 грудня 2022 р. в Актовій залі теоретичного корпусу Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького відбулося підсумкове засідання Вченої ради Університету, яке було проведене спільно з департаментом охорони здоров'я Львівської ОВА. У ньому взяли участь директор департаменту, доцент Орест Чемерис.

На початку засідання голова Вченої ради, ректор ЛНМУ імені Данила Галицького, академік НАМН України, професор Борис Зіменковський відзначив, що, незважаючи на складну ситуацію, за результатами рейтингового виставкового конкурсу Тринадцятої міжнародної виставки Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького удостоєний почесних відзнак – Гран-Прі «Вища освіта України» та диплому «За активну участь у розбудові національної освіти й популяризацію освітніх, наукових та інноваційних досягнень». До того ж почесною грамотою «За вагомий особистий внесок у реалізацію завдань сучасної державної політики у сфері освіти» нагороджено ректора ЛНМУ імені Данила Галицького, професора Бориса Зіменковського.

Відтак, відповідно до порядку денного, з аналізом наукової діяльності Університету та підготовки наукових кадрів у 2022 році перед членами Вченої ради виступив проректор з наукової роботи, професор Андрій Наконечний.

Директор департаменту охорони здоров'я Львівської ОВА, доцент Орест Чемерис у своєму виступі зацентрував увагу на особливостях роботи галузі охорони здоров'я Львівської області у воєнний час, зокрема, лікуванні та проходженні курсу реабілітації поранених воїнів ЗСУ, діяльності військових

шпиталів, Служби екстреної медичної допомоги. За час війни в область переїхало з різних куточків України понад півмільйона громадян, майже 300 тисяч із них потребували медичної допомоги й отримали її в клініках та медзакладах області.

Директор департаменту ОЗ ЛОВА торкнувся також питання створення клініки Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, яке Міністерство охорони здоров'я України означило як пріоритетне. Він повідомив, що документи стосовно передачі клінічної лікарні Львівської залізниці під управління ЛНМУ імені Данила Галицького перебувають на фінальній стадії, й незабаром очікується прийняття рішення.

З доповіддю про сучасну бойову хірургічну травму виступив завідувач кафедри травматології, ортопедії та військово-

польової хірургії ЛНМУ, професор Ігор Трутяк.

Голова Вченої ради, ректор ЛНМУ імені Данила Галицького, академік НАМН України, професор Борис Зіменковський проінформував членів Вченої ради про результати анонімного опитування студентів Університету.

Відповідно до порядку денного члени Вченої ради розглянули питання присвоєння вчених звань працівникам низки кафедр Університету.

Під час засідання Вченої ради було призначено склад разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD). З цього питання виступила відповідальна за діяльність разових спеціалізованих вчених рад у ЛНМУ імені Данила Галицького, професор Ірина Драпак.

● За результатами підсумкової колегії МОЗ

Сфера охорони здоров'я: що було у 22-му та на що очікувати у 23-му?

26 грудня відбулося підсумкове засідання колегії Міністерства охорони здоров'я України. Під час засідання учасники обговорили підсумки роботи медичної сфери у 2022 р. та плани на 2023 р., зокрема йшлося про Програму медичних гарантій та перспективи розвитку медичної освіти на майбутній рік.

ПІДСУМКИ 2022

2 роки тому медична система пройшла перше випробування пандемією COVID-19, цього року – війною. Окупанти пошкодили 1160 об'єктів медичної інфраструктури, ще 160 – повністю зруйновано. За оцінками Світового банку, у сфері охорони здоров'я завдано збитків на суму понад 1 млрд дол. США. Також країна стикнулася із певним кадровим дефіцитом:

- * 30 тис. медичних працівників приєдналися до лав Збройних сил України (ЗСУ) або стали волонтерами;
- * 2,3 тис. медиків виїхали за кордон;
- * 4,3 тис. – стали вимушено переміщеними особами.

Окрім того, через воєнні дії довелося перелаштовувати логістичні ланцюжки постачання ліків. Михайло Радущкий, голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (далі – Комітет), наголосив, що постачання більшості ліків було стабільним. За 2022 р. не вдалося придбати лише 5,5% ліків, тобто 35 найменувань препаратів, від загального плану централізованих закупівель на рік. Але навіть у таких складних умовах вдалося забезпечити стабільне фінансування медичної галузі та здійснити ще ряд досягнень, зокрема:

1. Запрацював механізм договорів керованого доступу (ДКД). Верховна Рада України більше року тому ухвалила Закон України «Про договори керованого доступу». Цей механізм дозволяє домовитися з виробником про особливі умови постачання ліків. «Нещодавно підписано перший договір, за яким почнуть закуповувати препарати для лікування спінальної м'язової атрофії (СМА). Маю надію, що наступного року країна закуповуватиме препарати й для лікування інших орфанних хвороб», – зазначив голова Комітету.

2. Забезпечення стабільної роботи програми «Доступні ліки». В умовах воєнного стану ускладнився доступ українців до лікарських засобів. Програма «Доступні ліки» стала ще важливішою, ніж раніше. Адаптація програми дає змогу громадянам отримувати ліки у критичній ситуації. Під час воєнного стану процес видачі та погашення рецепта був максимально спрощений: можна використовувати як паперовий, так і електронний варіанти.

3. Запуск е-рецептів на антибіотики та ліки для пацієнтів

із розладами психіки. Війна скоригувала плани у сфері цифровізації, але не скасувала їх. Один із найважливіших напрямів – запровадження електронного (е-)рецепта (з серпня на антибіотики, з листопада – на препарати для терапії розладів психіки). Переваги е-рецепта неодноразово продемонстровані. Якщо коротко: він дозволяє контролювати відпуск ліків та проводити аналітичну роботу.

4. Закуплено значну кількість медичного обладнання. У непростий 2022 р. вдалося закупити як за бюджетні кошти, так і за допомогою міжнародних партнерів значну кількість нового сучасного обладнання: 483 вас-апарати, 459 апаратів ультразвукової діагностики (УЗД), 837 апаратів штучної вентиляції легень (ШВЛ), а також 248 кисневих станцій та 553 автомобілі швидкої допомоги.

5. Отримано гуманітарної допомоги на 13 млрд грн. Від початку війни МОЗ та ДП «Медичні закупівлі України» почали контролювати постачання до країни та розподілення гуманітарної допомоги. Загалом Україна отримала 10,5 тис. тонн на суму майже 13 млрд грн.

6. Зекономлено кошти Державного бюджету. Війна змусила не лише витратити кошти на відбудову пошкоджених медичних будівель, а й заощаджувати. За прогнозом, на кінець року вдасться зекономити у:

- * Програмі медичних гарантій (ПМГ) 4,6 млрд грн,
- * у програмі «Доступні ліки» – 2,2 млрд грн.

Це значні кошти, які наступного року будуть спрямовані на фінансування медицини.

ПРІОРИТЕТИ НА 2023

Якість, доступність та безоплатність медичної допомоги – головні пріоритети на наступний рік. МОЗ продовжить працювати над підвищенням якості та доступності медичної допомоги, а також удосконаленням реагування на повідомлення про вимагання оплати за послуги, профінансовані

за Програмою медичних гарантій (ПМГ).

«2022 був роком викликів та незламності. Попри щоденні атаки та загрози, наша медична система вистояла, переорієнтувалася і продовжує надавати медичну допомогу українцям у кожному регіоні. У 2022 р. є низка нереалізованих проєктів, які були відтерміновані через повномасштабне вторгнення російських військ, є велика частина успішно реалізованих із запланованих, а є і частина реалізованих проєктів, які ми навіть не планували, але вони з'явилися у відповідь на воєнні виклики.

2023 р. для нас буде роком невтомності, у якому ми зосередимо діяльність не лише на реагуванні на щоденні виклики, а й на розвитку медичної системи та відновленні її від наслідків війни», – зазначив Віктор Ляшко, міністр охорони здоров'я України.

Очільник відомства акцентував увагу на прийнятих цього року важливих євроінтеграційних законах, а саме:

Закон України «Про систему громадського здоров'я», Закон України «Про лікарські засоби». Також він зазначив, що за понад 10 місяців повномасштабної війни вже повністю відновлено 122 медичні заклади, які постраждали від снарядів окупантів, та ще 257 – відновлені частково. Наразі МОЗ спільно з партнерами розроблено план відновлення медичної системи від наслідків війни, який дозволить не просто відбудувати зруйновану медичну інфраструктуру, а нарешті створити систему охорони здоров'я за європейським зразком.

У новому році МОЗ продовжить втілювати наступний етап медичної реформи, у рамках якого буде створено спроможну мережу медичних закладів. На засіданні колегії обговорили проєкт постанови Уряду, який після його прийняття запустить впровадження сучасних підходів до формування мережі медичних закладів. Окрім того, обговорено особливості вступу до закладів фахової передвищої й вищої освіти наступного року, а також організацію освітнього процесу в умовах воєнного стану. Адаптація підготовки медичних, фармацевтичних кадрів та фахівців із реабілітації на всіх рівнях освіти є ключовим чинником розвитку національної системи охорони здоров'я та надання всіх видів медичної допомоги.

За словами В. Ляшка, підготовка медиків залишається одним із головних пріоритетів Міністерства. Унаслідок повномасштабної війни в Україні цього року вступна кампанія проходила в екстремальних умовах. МОЗ у співпраці з Міністерством освіти і науки, з ректорами закладів вищої освіти зробили максимум для того, аби українська молодь могла вступити та навчатися в медичних університетах, а відтак зміцнювати українську охорону здоров'я.

За результатами підсумкової колегії МОЗ прийнято рішення, які наступного року сприятимуть забезпеченню громадян України якісною, доступною та безоплатною медичною допомогою.

У Львові відзначили кращих сімейних лікарів

22 грудня в міській Ратуші мер Львова Андрій Садовий відзначив сімейних лікарів з найвищим показником роботи. Відзнаки отримали 25 медиків, яких визначила комісія з оцінки виконання міської програми «Здоров'я львів'ян».

«Дуже символічно, що ми сьогодні, вітаючи і шануючи всіх наших Героїв, згадаємо і подякуємо вам, нашим медикам – людям, які кожного дня приходять на допомогу. Сьогодні ми маємо честь вітати в міській раді найкращих сімейних лікарів Львова», – сказав мер Львова Андрій Садовий.

Так, відзнаки отримали лікарі: Прачук Світлана, Мрак Віра, Вороновський Володимир, Олійник Оксана, Орач Тетяна, Геленко Ольга, Стеренчук Ольга, Почапський Євген, Квасюк Марія, Вишневіська Людмила, Коцан Наталія, Гайдук Ольга, Пілецька Ірина, Земенкова Ніна, Левчук Анна, Набоченко Валентина, Ліщинська-Жолоб Ярослава, Рацька Уляна, Закрута Ірина, Рудницька Наталія, Кантарджян Зоряна, Тенюк Наталія, Жук Ольга, Макеєвець Любов, Поташник Наталія.

Нагадаємо, з метою реалізації державної політики раннього виявлення захворювань у мешканців Львівської громади, 2022 року запроваджено міську програму скринінгу, профілактики та ранньої діагностики захворювань «Здоров'я львів'ян» на 2022-2024 роки. Програма передбачає, зокрема, діагностику таких недуг, як гіпертонічна хвороба, цукровий діабет та деяких онкологічних захворювань – рак молочної залози, передміхурової залози та колоректального раку певних вікових груп із застосуванням скринінгових програм.

Усі сімейні лікарі Львівської громади беруть участь у реалізації цієї програми. 25 найкращих із них, відповідно до реалізованих показників обстежених осіб, виплачується також премія в розмірі 20 тис. грн (без урахування податків).

Допомога друзів

Шість комунальних установ області отримали гуманітарну допомогу. Це зокрема, КНП ЛОР «Львівська обласна інфекційна клінічна лікарня», КЗ ЛОР «Підбузький геріатричний пансіонат», КЗ ЛОР «Буківський дитячий будинок-інтернат», КЗ ЛОР «Самбірська спеціальна школа «Берегиня», КЗ ЛОР «Сокальська загальноосвітня санаторна школа І-ІІІ ст. імені Т. Шевченка», КЗ ЛОР «Монастироцький психоневрологічний інтернат».

Громадська організація Стронг Лайф за підтримки ПАТ «Концерн Галнафтогаз» привезла із за кордону медичні засоби гігієни, кухонне обладнання, продукти харчування.

Допомогу від благодійників з Німеччини обласні установи отримують з перших днів. Це і заклади охорони здоров'я, соціальні заклади, заклади освіти та дитячі будинки.

Для Львівської обласної клінічної лікарні Ротарі клуб Львів Інтернешнл придбав генератор, потужністю 200 КВт, який

слугуватиме консультативній поліклініці та іншим відділенням з операційними та маніпуляційними кабінетами. Тепер медична допомога надаватиметься безперебійно, навіть за відсутності електроенергії у місті.

Львівський обласний кардіологічний центр отримав апарат штучного кровообігу від меценатів з Німеччини Freunde helfen Konvoi у співпраці з Ротарі клубом Львів Інтернешнл та Народною самообороною Львівщини.

Медики вдячні за допомогу та турботу, які так необхідні в теперішній складний час.

Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр отримав сучасну систему ПЛР в реальному часі AriaMx завдяки партнерам Біолабтех Лтд та Agilent Technologies, які також подбали про програмне забезпечення для аналізу отриманих даних та витратні матеріали для досліджень. Пристрій уже встановлено у лабораторному приміщенні, а із основними налаштуваннями допомогли фахівці компанії-доброчинців.

«Нове обладнання – це високоякісна система для проведення ПЛР в реальному часі. Прилад дозволяє здійснювати кількісний та якісний мультиплексний ПЛР-аналіз та визначати до 6 мішеней в одному зразку. А головне – це обладнання дасть нам змогу якісно і швидко проводити визначення сумісності донора та реципієнта за HLA-генами», – розповіла завідувачка клініко-діагностичної лабораторії Алла Мих.

Комунальні заклади Львівської обласної ради «Львівський обласний клінічний перинатальний центр», «Львівська обласна клінічна лікарня» і Стрийська центральна районна лікарня отримали від Чеської Республіки дизель-генератори великої потужності загальною вартістю 400 тисяч євро. Перинатальний центр матиме дизель-генератор потужністю 630 кВт, обласна клінічна лікарня – 2 генератори потужністю 275 кВт, Стрийська лікарня – генератор потужністю 830 кВт. Передав вантаж опорним закладам охорони здоров'я Генеральний консул Чеської Республіки у Львові Давід Нови, генератори придбало Міністерство закордонних справ Чеської Республіки, закупівлею і доставкою генераторів займався благодійний фонд «Крила Надії».

«Новий генератор – це 100% потреби Перинатального центру, в разі необхідності. Електроенергія – це світло, тепло та затишок для перинатального світу. Дякуємо благодійникам», – зауважили в Львівському обласному клінічному перинатальному центрі.

Опорний заклад КНП «Новояворівська лікарня імені Юрія Липи» отримала генератор потужністю 200 кВт від UNHCR Ukraine – Управління Верховного комісара ООН у справах біженців.

Львівська обласна військова адміністрація та Яворівська районна військова адміністрація звернулися до міжнародних партнерів за допомогою, адже опорний медичний заклад обслуговує весь Яворівський район та містить в собі пункт незламності. На цей час лікарня була забезпечена генераторами, проте генератор потужністю 200кВт дозволить лікарні, де може розміститися понад 200 осіб, працювати ще довше у випадку надзвичайної ситуації з відключенням електроенергії.

У Мостиськах відкрили оновлене терапевтичне відділення

Це важлива подія для жителів громади, адже тепер вони зможуть отримувати медичну допомогу у комфортніших умовах. Ремонтні роботи тривали від березня 2022 року. Відремонтували 9 палат, санвузли, душові, закупили нові меблі та обладнання. Тож тепер відділення відповідає усім вимогам та нормам.

Окрім того медики в подарунок отримали телевізор, і принтер. Оргтехніка буде використовуватись за потребами відділення.

Медичні працівники подякували голові Мостиської міської ради Мирославі Пельць, депутатам ОТГ, які долучились до ремонту, жителям громади за розуміння і співпрацю на благо громади!

На цьому медики не зупиняться. Роботи багато, але головне є розуміння і бажання. «Разом – ми сила, – впевнені вони, отож переможемо на всіх фронтах!»

Із ювілеєм!

Львівський Обласний Центр Екстреної Медичної Допомоги та Медицини Катастроф святкує свій 130-річний ювілей! Таким чином екстрена служба Львівщини – найперша «швидка» в Україні!

Львівське рятункове товариство, згідно з архівними документами, створено 23 грудня 1892 р. Метою його зачаткування було надання ургентної медичної допомоги при нещасних випадках на території міста.

Рятункове товариство мало свій статут, в якому значилась інформація про власну печатку, де було зображено герб Львова, а в середині на білому тлі містився червоний хрест.

Вітаємо всю велику спільноту екстренки зі святом! Гідно працюймо і наближаємо нашу Перемогу над ворогом!

Відкрито сучасний Центр психічного здоров'я

У КНП «Друга міська поліклініка м. Львова» можна отримати безоплатну кваліфіковану допомогу психологів, психіатра, психотерапевта, фахівця із соціальної роботи.

Центр створено за ініціативи Управління охорони здоров'я. Допомога в Центрі надається дорослим пацієнтам (старшим 18-ти років).

Серед послуг Центру: Психологічна діагностика та консультування; Психотерапія (індивідуальна, групова, арттерапія, музикотерапія);

Психіатрична діагностика та фармакологічне лікування. Щоб потрапити до психотерапевта, потрібно взяти скерування від сімейного лікаря. До психіатра та психолога можна звертатись без направлення.

Ментальне здоров'я є невід'ємною складовою гармонійного життя. На жаль, війна сильно підриває наш психологічний добробут. За прогнозами ВООЗ сьогодні кожному 4-му українцю загрожує той чи інший психічний розлад. Якщо ви відчуваєте, що ваше психічне здоров'я погіршилось – ви маєте проблеми з самореалізацією, спілкуванням з оточуючими, стосунками з близькими, втратили сенс життя, не справляєтесь із стресами, перебуваєте у затишних тривожних станах, апатії, депресії тощо – слід звертатись за допомогою до наших фахівців. Центр психічного здоров'я створений для того, аби допомогти вам ментально впоратись з життєвими негараздами.

Для запису до фахівця звертайтеся за телефоном +38(093)230-81-50

Адреса: м. Львів, вул.Симоненка 4, 2 поверх, каб. 234.

З турботою про найменших

На базі комунального закладу Львівської обласної ради Львівський обласний клінічний перинатальний центр створили банк грудного молока.

Участь у відкриття центру взяли перший заступник голови Львівської обласної ради Євгеній Гірник, голова Львівської обласної військової адміністрації Максим Козицький, Генеральна консулка Генерального Консульства Республіки Польща у Львові Еліза Дзвонкевіч, президентка асоціації неонатологів України Тетяна Знаменська, представники колективу перинатального центру та медичної спільноти з різних областей України.

Директорка Львівського перинатального центру Марія Малачинська зазначила, що вартість проекту близько 14 млн грн. 10 млн грн виділено з обласного бюджету Львівщини. Консультативну допомогу при створенні банку грудного молока надавали партнери з Республіки Польща, зокрема колектив фундації «Банк жіночого молока» під керівництвом Александри Веселовської. У сусідній країні функціонують кілька десятків банків грудного молока і ця тенденція зростає. Медики наголошують, що материнське молоко краще засвоюється немовлятами, аніж спеціальні суміші. Також грудне молоко знижує ризик багатьох захворювань, береже дитину від інфекцій та особливо важливе при виходженні недоношених немовлят.

Євгеній Гірник привітав колектив Львівського обласного перинатального центру з відкриттям сучасного підрозділу.

Він наголосив, що навіть в умовах війни, медики Львівщини одними із перших використовують сучасні підходи та впроваджують нові технології. Такий банк сприятиме наданню якісних медичних послуг малюкам та позитивно впливатиме на здоров'я нових поколінь українців. А досвід медиків Львівщини тепер поширюватиметься в інші області нашої держави.

«Банк грудного молока потрібен жінкам і їхнім дітям. Зібране від жінок донорів молоко, спочатку проходить дослідження, пастеризується, а після цього поступатиме для годування немовлят. Метод пастеризації гарантує мікробіологічну безпеку молока та збереження його поживності. Після пастеризації молоко зберігається в спеціальних холодильниках під постійним контролем якості», – розповіла Марія Малачинська та подякувала усім, хто долучився до розбудови якісного перинатального світу на Львівщині.

«Грудне молоко – найбезпечніша їжа для малюка тому створення банку – найкраща інвестиція у здоров'я малечі. Ситуація у нашій країні складна через війну, то ж у породіль, зокрема внаслідок стресу не завжди є молоко. Водночас чимало жінок охоче діляться залишками грудного молока, щоб ним годувати інших діток, – пояснила консультантка з грудного вигодовування Анжела Фарат.

«Це вже третій створений в Україні банк молока, я сподіваюся що їх відкриватимуть надалі у всіх містах. Адже порятунок передчасно народжених дітей, боротьба за здоров'я і життя дітей – це перспектива нації, а також наша колективна відповідальність за майбутнє», – наголосила президентка асоціації неонатологів України Тетяна Знаменська.

Мистецький аукціон – для немовлят і солдат

Благодійний мистецький аукціон у перинатальному центрі зібрав понад 1 млн грн. Половину коштів скерують митцям, які передали для аукціону свої твори.

у Львівському обласному клінічному перинатальному центрі відбувся мистецький аукціон «Два дива», під час якого на торгах реалізували 28 із 44 представлених творів мистецтва українських мистців – картин і скульптур, а також 17 мілітарі-артоб'єктів (уламки снарядів, ракет, гільз, зброї, які розмалювали діти, художники-початківці та імениті художники).

Захід організували у межах благодійного проекту культурної дипломатії «Ми і світ», щоб зібрати кошти на універсальний апарат для догляду за передчасно народженими дітьми «Life Start» для обласного перинатального центру та на 10 тепловізорів для 24 бригади ЗСУ. Співорганізаторка заходу, ініціаторка представлення на аукціоні мілітарі-артоб'єктів – начальниця пресслужби Львівського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки, капітан ЗСУ Марія Левко. Львівська ОВА виступила партнером заходу.

Аукціон також покликаний підтримати художників. Так, від торгів на аукціоні виручили понад 1 млн грн – половину цієї суми скерують митцям, чії твори пішли з торгів, а іншу половину витратять на апарат «Life Start» та тепловізори.

«Разом з обласною адміністрацією та партнерами фонду ми хочемо допомогти сьогодні немовляткам і солдатам. Захід має назву «Два дива» не випадково, адже наші захисники воюють заради того, щоб народжувалося нове покоління українців», – зазначила кураторка благодійного проекту «Ми і світ» Христина Береговська.

«Дякую організаторам, учасникам аукціону, а також митцям, які передали свої твори для того, щоб допомогти дітям і підтримати військових. Українське мистецтво – багатогранне, унікальне. Україна – держава з найсильнішою армією і багатою культурою, і світ повинен знати про це!», – наголосив начальник Львівської ОВА Максим Козицький.

Медапарат «Life Start» в Україні зараз є лише один. З його допомогою реанімаційні дії можна проводити поряд з матір'ю, без перетискання пуповини.

«Такий апарат вкрай необхідний для догляду за передчасно народженими дітьми, які і так перебувають у стресовому стані і народжуються з порушеннями адаптації.

Коли дитина народжується передчасно, перед лікарями постає дилема – покласти її на реанімаційний стіл і надати необхідну допомогу чи залишити на пуповині, оскільки науково доведено, що пізніше перетискання пуповини сприяє кращій адаптації дитини. Апарат «Life Start» дозволяє надати медичну допомогу «поспішайці» безпосередньо поряд з мамою – дитина поміщається в апарат і всі реанімаційні дії проводять на місці, біля матері і без перетискання пуповини. Апарат обладнаний всією необхідною слідкуючою апаратурою – реаніматором, відсмоктувачем, підігрівом тощо.

Надання максимально якісної медичної допомоги у перші секунди життя суттєво покращить процес виходження «поспішайок», – розповіла гендиректорка Львівського обласного клінічного перинатального центру Марія Малачинська.

● Пишаємось!

Бронза на чемпіонаті України**Вихованці спеціалізованої дитячо-юнацької школи олімпійського резерву з велоспорту «Медик» з Дрогобича – серед призерів!**

21-22 жовтня шляхами Дрогобиччини пройшов Чемпіонат України з велосипедного спорту на шосе серед чоловіків та жінок.

За підсумками індивідуальної гонки на час 25 км. III місце посів спортсмен школи Ярослав Паращак, в груповій гонці йому теж вдалося вибороти бронзову медаль. На цих змаганнях Ярослав виконав норматив Майстра Спорту України. Це були перші змагання національного рівня з велосипедного спорту з початку війни.

26-30 листопада 2022 року у м. Львові на треку проводився Чемпіонат України серед юніорів, юніорок, юнаків, дівчат, молодших юнаків, молодших дівчат. На завершення сезону спортсмени школи дуже вдало виступили набравши максимальну кількість нагород.

Серед 16 команд та 141 спортсмена команду СДЮШОР «Медик» представляло 6 спортсменів та 4 з них отримали призові місця. Це Воронський Василь (золота медаль); Перловський Олександр (срібна медаль); Павич Назар (виборів 5 місце); Венгрин Максим (бронзова медаль).

Також вдало виступила спортсменка школи серед молодших дівчат 2008-2009 р.н. Сатурова Анастасія (5 місце).

У школі займаються вихованці, батьки яких є працівниками галузі охорони здоров'я. Це – Воронський Василь – чемпіон України з велосипедного спорту в індивідуальній гонці на 3 км. Його мама Надія Бучко працівник Дрогобицької міської лікарні. Це і Ярослав Паращак – бронзовий призер чемпіонату України з велосипедного спорту на шосе в груповій та індивідуальній гонках, Майстер Спорту України. Його мама – Галина Паращак, медична сестра пологового відділення Дрогобицької міської лікарні. Це і Павич Назар – бронзовий призер чемпіонату України з велосипедного спорту на треку в гіті 500 м з місця. Мама – Наталія Павич – працівник у фармацевтичній галузі.

● Попри війну

З вертепом – у Раду**Працівників Львівської обласної ради вітав вертеп лікарів Львівської обласної дитячої лікарні «ОХМАТДИТ».**

Медики представили сучасний вертеп з традиційними українськими колядками та віншуванням. Сценарій вертепу адаптували самі, а репетиції проводили між операціями і лікуванням дітей, аби додати колегам позитивного настрою під час війни.

Голова Львівської обласної ради Ірина Гримак подякувала медикам за чудовий настрій, почуття патріотизму та відданості українським різдвяним традиціям.

«Маємо показувати нашим ворогам, що Україна є, була і буде. І коляда буде лунати гучно, з великою любов'ю до Бога, з українським серцем і душею. Плече до плеча, у важку хвилину, ми стоїмо поруч, даруючи один одному ту прекрасну новину про народження Ісуса. Переконана, 2023 рік стане переможним для України. І кожен з нас, працюючи щодня кожен на своєму місці, наближає цю перемогу. Перемогу країни – нової, квітучої та успішної», – сказала Ірина Гримак.

«Лікарська Маланка» – для ЗСУ

У Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла у межах традиційного благодійного лікарського заходу «Лікарська Маланка» лунали українські колядки та щедрівки у виконанні Львівської національної академічної чоловічої хорової капели «Дударик», гурту автентичної музики «Коралі» та Софії Федини.

Урочистості, організовані на підтримку Збройних сил України, розпочалися із прочитання молитви «Отче наш» і вшанування пам'яті полеглих воїнів хвилиною мовчання.

«Уже традиційно з ініціативи Українського лікарського товариства у Львові на Щедрий вечір до військової святині сходиться львівська громада на спільну коляду та щедрування. Цього разу ми зібралися з думкою про тих, хто боронить наш край на Сході та Півдні України, відбиваючи жорстокі атаки ворога», – зауважила голова Львівської обласної ради Ірина Гримак.

Як розповів голова регіональної ради «Орден святого Пантелеймона» Львівської області, член головної управи Українського лікарського товариства у Львові, депутат Львівської обласної ради Олег Дуда, «Лікарська Маланка» – це прекрасна традиція, заснована славетними галицькими лікарями.

«Ніколи наша лікарська спільнота не залишалася осторонь і у найдраматичніші для держави часи. Ми докладаємо максимум зусиль, аби допомогти захисникам, дбати про здоров'я українців і опікуватися тими, хто цього потребує. Ми залишаємося вірними українському народу та базовим заповітам наших попередників, яких неухильно дотримуємося в Українському лікарському товаристві у Львові», – зазначив Олег Дуда.

Представники лікарської спільноти розповіли про допомогу, яку постійно організують лікарі для передової. Два роки поспіль на Маланку у Гарнізонному храмі збирали кошти для комунального закладу Львівської обласної ради «Будинок воїна», який нині є гуманітарним штабом для військових. Цього разу всі зібрані кошти скерують на потреби наших оборонців.

Пам'ятаємо, Друже!**Минуло вже десять років як пішов у засвіти Віктор Йосипович КИМАКОВИЧ**

Згадаймо його сьогодні як непересячну особистість, як висококласного фахівця і керівника, як просто добру людину.

10 років тому Різдяні свята були затьмарені несподіваним горем. Спільнота лікарів ендоскопістів і медицина України зазнала тяжкої раптової втрати. Важка хвороба забрала життя завідувача кафедри ендоскопії та малоінвазивної хірургії ФПДО Львівського національного медичного університету, доктора медичних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Віктора Йосиповича Кімаковича. Забрала на 57 році життя уповні сил, творчих планів, праці.

Віктор Йосипович Кімакович народився в 1956 р. у селі Вошанці Самбірського району Львівської області у сім'ї священика. Закінчив лікувальний факультет Львівського медичного інституту в 1979 році і інтернатуру з інфекційних хвороб – в 1980 р. Після спеціалізації з ендоскопії і роботи у військовому шпиталі був першим завідувачем ендоскопічного кабінету (у подальшому – відділення) Львівської клінічної лікарні швидкої медичної допомоги. Початок його праці збігся із створенням у лікарні міського центру лікування шлунково-кишкових кровотеч, невід'ємною складовою якого є ендоскопічна служба. У становленні центру, його успішній лікувальній і науковій роботі була велика частка праці і заслуги професора Віктора Кімаковича та його учнів. Ще з 80-х років В.Й. Кімакович заслужив репутацію блискучого діагноста, досконало оволодів різноманітними ендоскопічними лікувальними втручаннями.

З 1988 р. – він переходить на посаду завідувача ендоскопічного відділення Львівського обласного клінічного діагностичного центру – найбільшого і найкраще на той час облаштованого підрозділу ендоскопічної служби у регіоні, за роки праці він багато зробив для вишколення кадрів відділення, налагодження його роботи.

З 1995 р. Віктор Кімакович був головним лікарем центру. Інтенсивну лікувальну роботу Віктор Кімакович поєднував з науковою і педагогічною діяльністю. З жовтня 1988 р. він за сумісництвом працював асистентом кафедри онкології з курсом ендоскопії ФПДО Львівського державного медичного інституту. У 1993 захистив кандидатську дисертацію «Ендоскопічна діагностика постваготомічних розладів», у 1994 р. йому було присвоєно вчене звання доцента. Докторську дисертацію «Значення органного кровоплину в етіопатогенезі, прогнозуванні перебігу і хірургічному лікуванні передракових станів стравоходу і шлунка» захистив у 1996 р. у Москві, у 1998 р. підтвердив захист в Україні. У 1998 р. завдяки його старанням було створено першу в Україні кафедру ендоскопії та малоінвазивної хірургії ФПДО Львівського державного медичного університету. Цей факт свідчить не лише про заслуги і досвід Львівської школи ендоскопії, але й про зрілість ендоскопії в Україні як клінічної спеціальності. Це основне дітище своєї праці в медицині Віктор Йосипович розвивав до останніх днів життя і був незмінним завідувачем кафедри. Усі викладачі кафедри були його учнями, під керівництвом В.Й.Кімаковича захищено 7 кандидатських дисертацій. У 2001 р. йому було присвоєно вчене звання професора, з 1999 р. він дійсний член Української академії наук (УАН), з 2009 р. – Заслужений діяч науки і техніки України.

В.Й.Кімакович – автор понад 130 наукових і навчально-педагогічних праць. Напрямками наукових досліджень були діагностика і лікування виразкової хвороби, шлунково-кишкових кровотеч, передракові стани травного каналу, патолофізіологія органів травлення.

Як керівник кафедри ендоскопії професор Віктор Кімакович провадив інтенсивну педагогічну і організаційну діяльність. Фактично, усі ендоскопісти Заходу України можуть себе вважати приналежними до школи Кімаковича, вони проходили навчання на його кафедрі. За його редакцією і участю вийшло 2 монографії, 3 підручники, 6 навчальних посібників, у т.ч. перші в Україні оригінальні ендоскопічні атласи, які здобули широку популярність, енциклопедичний довідник.

Кафедра ендоскопії під керівництвом Віктора Йосиповича з 2000 р. була опорною за спеціальністю «Ендоскопія». У зв'язку з цим проводилася значна методична робота – під керівництвом В.Й.Кімаковича двічі (у співавторстві з курсом ендоскопії НМАПО ім. П.Л.Шупика та іншими установами) уклалися уніфіковані навчальні програми спеціалізації і передатестаційного циклу «Ендоскопія» (2001, 2009), двічі – збірник тестових завдань для комп'ютерного контролю знань курсантів, програми «Ендоскопія» для інтернів суміжних спеціальностей (2003, у співавторстві з кафедрою госпітальної хірургії і ендоскопії Донецького НМУ). Високий авторитет кафедри засвідчила успішно проведена у 2008 р. до її 10-річчя конференція «Актуальні проблеми сучасної ендоскопії».

Ось так було... Як вода, збігло десятиліття... Як же ж важко нам жилося без Тебе, Друже, ці 10 довгих літ! Сумували, працювали, відстоювали, «оптимізували», об'єднували, втрачали... Тепер і воюємо. Та завжди гріє душу спомин про Тебе, про той Твій потужний доробок, який в історії медицини Галичини залишить назавжди.

Спочивай з Богом, Друже! Вічна Тобі пам'ять!

Богдан НИКОЛАЙЧУК,
голова первинної профспілкової організації
діагностичного лікувально-реабілітаційного
курортного комплексу «Ріксос-Прикарпаття»,
головний лікар